

To

2.1 Virkeligheden

Mange filosoffer og tilmed okkultister har troet, at virkeligheden ikke er hvad den synes være. De har fornægtet den synlige fysiske materie og hævdet at den var en illusion, drøm, udelukkende subjektiv opfattelse. De har troet at bare fordi vor opfattelse af virkeligheden skabes i hjernen, så må virkeligheden også være hjerneskind: "Når vi vender os bort, ophører verden med at eksistere." Mærkeligt så, at vi har samme illusion tilfælles. Underligt også at menneskene hele tiden kan udvinde ny kundskab ud af og om denne illusion ved hjælp af deres videnskabelige instrumenter.

Overfor sådanne indfald hævder hylozoiken det samme som den sunde fornuft. Nemlig at virkeligheden givetvis er objektiv, det vil sige: at den findes udenfor os og er som den er, uafhængig af vore fantasier om den.

Kun en virkelighed som er objektiv kan være fælles for alle. Kun en virkelighed, som er uafhængig af menneskenes fantasier og (i vort tidsperspektiv) uforanderlig, kan vi udforske og indhente kundskab om. Og kun gennem objektiv kundskab kan vi få større frihed, øge magten over vor skæbne som individer og som slægt. Den objektive virkelighed er forudsætningen for såvel kundskab som enhed og frihed.

Ifølge hylozoiken er virkeligheden først og fremmest hvad den synes at være, nemlig fysisk synlig materie. Men derudover er virkeligheden noget helt andet og umådeligt meget mere.

2.2 Mere om virkelighedens tre aspekter

Virkeligheden er fysisk synlig materie. Men samtidig er den også noget helt andet. Dette andet er bevidsthed og bevægelse.

Materien er håndgribelig – objektiv. Altså ingen tvivl om at den er virkelig. Bevidstheden er vore sanseindtryk, drifter, begær, følelser, fantasier, tanker, ideer, viljefornemmelser – alt det der sker i vort indre liv. Intet i det indre kan man tage og føle på. Men er det derfor uvirkeligt? Næppe! Læseren af denne bog mener nok, at hans bevidsthedsliv er i højeste grad virkelig for ham, ligesom forfatteren mener det samme om sit bevidsthedsliv. Meget i dette indre liv er fælles for os alle. Ellers kunne vi ikke forstå hinanden, og denne bog ville være begribelig kun for sin forfatter.

Bevidstheden kan man ikke føle på, mere eksakt udtrykt er den subjektiv. Alligevel er den virkelig. Naturligvis har "tænkerne" forsøgt at trylle også denne virkelighed væk. Og med dette sigte har de taget den mislykkede "ingenting andet end"-metode i brug. Tanker og følelser er "ingenting andet end kemiske reaktioner i hjernen", påstår man. Vist kan det konstateres, at kemiske og elektriske reaktioner sker i hjernen og nervesystemet, når vi erfarer en følelse, tænker en tanke eller tager en beslutning. Men er den kemiske reaktion eller de elektriske ladninger det samme som tanken, dens indhold af bevidsthed?

Vi indledte denne afdeling med at konstatere, at den objektive materie ikke kan forklares som subjektiv bevidsthed, ikke kan forklares som illusion eller opfattelse. Lige så lidt kan man gå den modsatte vej: reducere bevidstheden til blot et materiefænomen. Materie og bevidsthed er begge absolutte. Dette indebærer at de ikke kan forklares ud fra hinanden eller med andre faktorer, uden at de selv er grundfaktorer i tilværelsen. Da de er sådanne grundfaktorer, burde man ikke behøve at diskutere hvorvidt de findes og hvad de er, men kun konstatere dem som de selvfølgelig er.

Materie og bevidsthed er grundfaktorer i tilværelsen. Men er de de eneste? Lad os gå tilbage til eksemplet med tankeprocessen. Hjernen er materie, tankeindholdet er bevidsthed – billedet er stadigt ufuldstændigt. Det er statisk, ikke levende. Det dynamiske, selve processen,

må bringes ind i billedet. Hjernen er ikke noget statisk, for i den foregår der altid aktiviteter af mange forskellige slags på alle niveauer af materiens organisation, blandt celler, molekyler, atomer og subatomiske partikler. Heller ikke bevidstheden er statisk men skifter bestandig mellem forskellige tilstande, er bestandig aktiv på forskellige måder.

Tilværelsens tredje grundfaktor, som præger både materiens og bevidsthedens verden, er altså bevægelsen, det dynamiske. Bevægelse er forandring og forandring er bevægelse. Ingenting i hele kosmos får lov til at stå stille, ikke engang i brøkdelen af et sekund.

Alt det der nu er sagt kan sammenfattes således: Virkeligheden og alt i virkeligheden har tre klart skelnelige aspekter. Disse er materien, bevidstheden og bevægelsen.

De kaldes aspekter, eftersom de er tre forskellige sider af en og samme virkelighed. De er alle tre fuldt virkelige, men opdelingen er en effekt af vor begrebstænkning, når den iagttager en virkelighed, som i sig selv er ensartet og udelelig. Materiens verden er samtidig bevidsthedens og bevægelsen verden. Tænk på eksemplet med tankeprocessen! Ingen af de tre kan eksistere uden de andre to. Alt hvad der findes er materie, men al materie har bevidsthed og er i bevægelse.

2.3 Den overfysiske virkelighed

Hylozoiken taler om en virkelighed udover den fysiske, den overfysiske tilværelse. Clairvoyanter iagttager overfysiske former, som usynlige for de fleste andre mennesker trænger igennem den fysiske, synlige materie. Omkring levende væsener observerer de en slags psykisk atmosfære, den såkaldte aura. En amerikansk læge, Shafica Karagulla, interesserede sig for auraen og dens medicinske betydning. Hun traf nemlig flere kolleger, der kunne iagttage auraen som et "felt af livsenergi" rundt om deres patienter. De havde lært at anvende deres clairvoyante evner til at stille diagnoser. De fortalte, at de ofte kunne "se" en sygdom som en "fejl" i livsfeltet, inden den ytre sig patologisk i den fysiske organisme.

I sin bog *Det kreative sind* har professor Karagulla sammenfattet sine erfaringer således: Mennesket har et livsfelt af fysisk energi, som er på grænsen til det synlige. Det ytrer sig som en "lysaure" og strækker sig flere centimeter udenfor kroppen. Videre har det et emotionalt eller et følelsesfelt som når flere decimeter og indtil en halv meter udenfor kroppen. Og sluttelig har det et mentalt eller intellektuelt felt, som når mere end en halv meter ud. Dr. Edward Aubert har kommenteret hendes bog således:

"Det virker som om vi levede i et hav af samvirkende energier. Disse energier bevæger sig ind og ud i vore individuelle felter på en måde, der minder om åndedrættet. Hvert menneske synes at have sin egen måde at optage sin energi på. Visse gør det især gennem intellektuel stimulans, medens andre gør det gennem emotional ophidselse. Depression og selvoptagethed mindsker kraftigt evnen til at tilegne sig energierne."

Dette viser tydeligt, at også den overfysiske virkelighed har de tre aspekter materie, bevidsthed og bevægelse. Auraen er ingen effekt af organismen, ingen udstråling af den. Den har en selvstændig eksistens. I udenomkropslige oplevelser opfatter menneskene sig som at leve og være bevidste i deres "åndekrop" (det vil sige auraen), når de for et øjeblik forlader organismen. Auraen har en egen struktur uafhængig af organismens, og sygdomme viser sig som regel i auraen først og rammer kroppen senere.

2.4 Mange verdener

Den fysiske materie er synlig og håndgribelig for os. Eftersom den overfysiske materie er usynlig og uhåndgribelig for os, vil en del kalde den subjektiv eller "åndelig" og ikke objektiv eller materiel. Men dette viser bare deres ukendskab til den overfysiske virkeligheds natur. Grundlaget for den fysiske materie er atomer, som vi ikke kan opfatte med sanserne. Det er først i tilstrækkelig mængde og i tilstrækkelig tæt sammensætning, at de bliver mulige at opfatte for os som objektiv materie. Givetvis er atomerne i sig selv præcis lige så objektive,

som de synlige former de bygger op. Vi må ikke begå den tankefejl at påtvinge materien vor egen begrænsede forståelse af den.

Da Maxwell opdagede de elektromagnetiske felter for nu mere end hundrede år siden, blev følgen at begrebet materie udvidedes til at omfatte også disse felter. Indtil da havde begrebet felt været ufatteligt. Videnskaben opfatter stadigvæk felter som udelukkende fysiske. Erfaringer fra overfysiske "livsfelter" må dog til slut formå videnskaben til at udvide materiebegrebet endnu mere, udover begrænsningen til det fysiske.

Ifølge hylozoiken findes der mange slags af overfysisk materie. Disse materier trænger fuldstændigt igennem den fysiske, findes i samme rum som den fysiske. Auraen trænger igennem organismen og når derudover et stykke udenfor den.

Hele den fysiske verden, ikke bare vor planet, men hele solsystemet og verdensrummet hinsides er opfyldt og gennemtrængt af overfysisk materie af forskellige slags. Dette er muligt gennem at også den solideste fysiske materie mestendels består af tomrum mellem de sparsomt liggende atomer. I dette tomrum findes tilsyneladende ubegrænset plads for de stadig finere atomer, som den overfysiske materie består af.

På den måde danner de forskellige overfysiske materierarter forskellige verdener i samme rum som den fysiske verden. Når man i hylozoiken taler om verdener, mener man altså ikke forskellige planeter eller lignende, men forskellige materietilstande eller dimensioner i samme rum.

Hver verden har sin egen slags atomer, sin egen slags materie sammensat af disse, sin egen slags karakteristiske bevidsthed, sin egen slags bevægelse (energi, vibrationer). De tre aspekter findes i alle verdener men ytrer sig på helt forskellig måde i hver og en af dem.

Den fysiske verdens atomer er de største eller groveste. De nærmest finere er de der bygger emotionalverden op. Dernæst i finhedsgrad kommer mentalverdenens materie. Siden følger en lang serie stadig finere slags atomer.

Atomer af den fineste slags er uratomerne, monaderne.

Emotionalverdenen har fået sit navn fordi emotionerne eller følelserne er den typiske bevidsthed hos dens slags materie. "Følelsfeltet" i auraen består af emotionalmaterie. Gennem sin emotionalaura står alle organismer (mennesker, dyr og planter) i forbindelse med hinanden. "Vi lever i et vældigt hav af samvirkende energier." Den individuelle emotionalaura er en fortætning af det omgivende emotionale "hav" og har en uafbrudt udveksling af materie, energi og bevidsthed med dette. Tilsvarende gælder det for det "intellektuelle felts" samvirke med mentalverdenen. Dets typiske bevidsthed er tanker og ideer.

2.5 Subjektiv og objektiv bevidsthed

Den subjektive virkelighed er bevidstheden. Den objektive virkelighed er materien. Der findes ingen blot "subjektive verdener" som modsætning til den objektive fysiske verden. Alle verdener er både objektive og subjektive, eftersom de alle har begge aspekter: materie og bevidsthed.

Bevidstheden kan opfatte alle slags virkeligheder: materie, bevidsthed og bevægelse. Bevidsthedens indhold kan derfor være både subjektivt og objektivt. Bevidstheden har subjektivt indhold når den er optaget af sig selv, følelser og tanker, erindringer og så videre. Dette kaldes subjektiv bevidsthed. Bevidstheden kan også iagttage materien. Det gør den for eksempel, når vi med vore sanser opfatter det som sker i det fysiske. Dette kaldes objektiv bevidsthed.

Normalt har mennesket objektiv bevidsthed kun om den fysiske materie. Objektiv bevidsthed om emotional og mental materie indebærer, at man kan "se" materieformer i disse verdener, for eksempel auraen rundt om levende organismer. Dette kaldes clairvoyance. Den emotionale clairvoyance er langt mere sædvanlig end den mentale.

De allerfleste mennesker er dog ikke clairvoyante. Bortset fra sansernes fornemmelse af den fysiske verden er menneskets bevidsthed udelukkende subjektiv. Dets emotionale og mentale bevidsthed er subjektiv. Dette er årsagen til at de fleste mennesker forkaster tanken om overfysiske ("åndelige") verdener. Ideen at følelser og tanker ikke skulle være kun bevidsthed men også ting, have udstrækning i rummet, være kraftfelter og have bestemte vibrationsfrekvenser, forekommer underlig for dem. Men ikke for mennesker med en højere (overfysisk) objektiv bevidsthed.

Hver tanke er bevidstheden hos en bestemt mental materieform, hver følelse bæres af en emotional form. Med sådanne tanke- og følelseformer fylder mennesket mental- og emotionalverdenen ud enten det ved det eller ej. De kan iagttages af den clairvoyante og tydes af den, der har lært sig deres sprog.

2.6 Jeg'et og dets hylstre

Vort indre liv, vor bevidsthed, kan ved første betragtning virke ensartet. Men efter en stund af selviagttagelse indser vi, at vi har bevidsthed på tre planer samtidigt: det fysiske med sanseindtryk og viljeimpulser til musklerne, det emotionale med begær og følelser, det mentale med tanker og ideer. Det er altså muligt samtidigt at være bevidst om kulde, huse en følelse af oprømthed og arbejde med tankevirkosomhed som at udføre en beregning eller planlægge en rejse. Bevidstheden er for stunden mere koncentreret på nogen af disse planer. Bevidstheden skifter hele tiden plan og er i bestandig, rastløs aktivitet.

Ind imellem, når vor opmærksomhed ikke helt fanges af den fysiske ydre verden og heller ikke er helt fordybet i vor indre emotionale eller mentale verden, bliver vi opmærksom på vort eget jeg. Det iagttager måske, ligesom en fritstående observatør, den bestandig vekslende trefoldige bevidsthed. Dette kan man erfare med en smule selviagttagelse. Følelserne og tankerne synes at løbe frit efter egne associationslove, men jeg'et kan gribe ind og styre dem, hvis det vil. Det som iagttager og styrer må være noget andet end det som iagttages og styres. Jeg'et er sansefornemmelser, følelser og tanker, men også noget andet udover dette. Det kan identificere sig med disse bevidsthedsarter men også frasige sig identificeringen bevidst. Jeg'et synes i sig selv at være en iagttagende selvbevidsthed og et centrum af vilje.

Ifølge gængs materialistisk psykologi skaber hjernen al slags bevidsthed. Ifølge hylozoisk psykologi er hjernen ikke årsag til men kun instrument for bevidsthedens ytringer i det fysiske. Hjernen har kun en ringe egen bevidsthed. Hjernen er rigtignok forudsætning for bevidsthed i den fysiske krop. Men hverken krop eller hjerne er forudsætning for bevidsthed, som de udenomkropslige oplevelser viser. For at give en lignelse: En radiomodtager er nødvendig for at lytte til en udsendelse i den fysiske verden. Men programmet og senderen som transmitterer det er uafhængig af om modtageren fungerer eller endda eksisterer.

Kun fysisk bevidsthed opstår i den fysiske krop. Men nu er ifølge hylozoiken al bevidsthed knyttet til materie. Menneskets forskellige slags af bevidsthed må have et andet materielt underlag end organismen. Ifølge hylozoiken er underlaget dels monaden (jeg'atomet), dels monadens hylstre i forskellige verdener med disses helt forskellige slags af bevidsthed.

Menneskets hylster i den synlige fysiske verden er organismen. Mennesket har også et andet, finere hylster af (for de fleste) usynlig fysisk materie, og tre hylstre af overfysisk materie.

Regnet fra den groveste slags materie mod finere er menneskets fem hylstre:

- (1) et grovere fysisk – organismen
- (2) et finere fysisk – æterhylsteret på grænsen til synlighed
- (3) et emotionalt hylster
- (4) et grovere mentalt – mentalhylsteret
- (5) et finere mentalt – kausalhylsteret, "sjælen"

Det er tilstedeværelsen af fire finere hylstre i organismen, der gør at mennesket overhovedet kan leve sit liv i den fysiske verden og samtidig have emotional og mental bevidsthed. Uden sit emotionalhylster ville mennesket mangle begær og følelser, og uden mentalhylsteret ville det ikke kunne tænke. Bevidstheden i kausalhylsteret er endnu uudviklet hos de fleste. Fuldt udviklet giver den kausale bevidsthed en umiddelbar, korrekt opfattelse af alt den rettes imod i menneskets tre verdener, klargør tingenes årsager og virkninger, uafhængig af afstand indenfor planeten eller af forgangen tid. De gamle (de i de esoteriske kundskabsskoler indviede) kaldte dette for intuition eller "at skue ideerne i idéverdenen".

Æterhylsteret er faktisk det vigtigste af de to fysiske hylstre. Det formidler flere livsopretholdende energier ("livskraften") til organismen. Brister i æterhylsterets funktion virker på organismen som nedsat vitalitet og sygdom. Mange mennesker kan skimte deres eget æterhylster som en tynd, svagt selvlysende hinde der omgiver hele kroppen. Æterhylsteret trænger igennem organismen, danner tilsyneladende en fuldstændig kopi af den, så at hver celle har sit eget æterhylster. I virkeligheden er det tværtimod: organismen er en kopi af æterhylsteret. Alle organiske former dannes med æterhylsteret som grundlag eller "blåtryk". Det kaldes derfor også for formdannelsehylsteret.

2.7 Bevidsthedsytringernes tre aspekter

Virkeligheden er en enhed af materie, bevidsthed og bevægelse. Hvis vi betragter nogen af de tre livsaspekter isoleret, så bliver vor opfattelse altid ufuldstændig og misvisende. Biologien ser evolutionen kun som formernes udvikling og tager ikke hensyn til bevidstheden i formerne. Psykologien interesserer sig for bevidstheden som sådan men ved ingenting om dens materielle grund: menneskets emotional- og mentalhylstre.

Alting i kosmos har tre aspekter. Således også bevidsthedens ytringer. De følelser vi huser og tanker vi tænker er ikke bare subjektive foreteelser, et bestemt bevidsthedsindhold. Følelser og tanker er også materieformer. De er til slut også kræfter; de er virkninger og årsager og bliver i deres færd årsager til nye virkninger.

To urgamle esoteriske talemåder belyser dette: "Tanker er ting" og "energi følger tanken".

Der findes en gennemgående parallelitet mellem materie, bevidsthed og bevægelse. Fysisk materie består af de groveste atomer i kosmos, den emotionale af finere, den mentale af endnu finere og så videre. Materien er bærer af, medium for bevægelsen, de vibrationer, der opfylder hele kosmos. Jo finere atomerne er, desto hurtigere, mere intensivt, mere gennemtrængende bliver også vibrationerne de bærer. Denne parallelitet mellem materien og bevægelsen har en afgørende betydning også for bevidstheden. Hvert bevidsthedsindhold svarer nemlig til sin bestemte vibration i sin bestemte slags af materie. Der findes fysiske, emotionale, mentale vibrationer og så videre.

Dette er måske lettere at forstå, hvis vi ser på forholdene i den fysiske verden. Fysisk materie vibrerer, en bølge går ud mod alle sider. Har bølgen en vis frekvens, formidler den blå farve, en anden lavere frekvens formidler tonen do. Vibrationerne rammer de respektive sanseorganer hos mennesket. Der giver de anledning til tilsvarende elektriske nerveimpulser. Disse udlades i hjernen, men det registrerende organ er den æteriske hjerne, ikke den grovfysiske. Jeg'et, monaden, med sin erfaring i at tyde de uendeligt skiftende vibrationer, tolker indtrykket umiddelbart og korrekt.

Mulighederne for differentiering forekommer os uudtømmelige. Vi kan tænke os til hvad som helst af de mange forskellige farvenuancer, toner, dufte etc. Det samme gælder de emotionale vibrationer, forskellige følelseskift og stemningstilstande uden ende.

Et menneskes følelse, stærk eller svag, varig eller flygtig, som det selv er opmærksom på eller ubevidst om, giver anledning til en karakteristisk vibration i dets emotionalhylster. Hylsteret står i umiddelbar kontakt med emotionalverdenen. Vibrationen når ud til alle sider.

Den er hurtigere end lyset og svækkes først på umådelig afstand fra kilden. Alle de emotionalhylstre, som nås af vibrationen, bliver påvirkede. Er vibrationen tilstrækkelig stærk, hylsteret tilstrækkeligt modtageligt og jeg'et ikke optaget af andet, så registreres følelsen som om den var individets egen. Sådan fungerer telepatien, et universelt fænomen i kosmos.

Vi er mere telepatiske end vi aner. Meget af hvad vi tror er vore egne følelser og tanker er suggestioner udefra. Det er mere til skade end til gavn: den umotiverede nedtrykthed, som man kan rammes af i storbyens menneskevimmel, er et eksempel.

Dette viser betydningen af at være aktiv, opmærksom i vor bevidsthed. Det er i passive tilstande vi lettest tager imod dårlige indflydelser udefra. Vi mennesker har endnu langt til bevidst telepati, formålstjenlig overførelse af tanker. Vi må først lære at være positive, ikke belaste andre med vor negative emotionalitet, vore deprimerende følelser.

Hvert sekund træffes vore fem hylstre i tre verdener af utallige vibrationer. Vore sanser registrerer bare en yderst lille brøkdelt af alle slags vibrationer i den fysiske verden. Tilsvarende gælder vor subjektive bevidsthed i de overfysiske hylstre. Vi opfanger mindre end en milliontedel af alle vibrationer. Alt andet går forbi os. Kunne vi opfatte og korrekt tolke alle vibrationer, som når os over uhyre afstand, så ville vi være næsten alvidende.

2.8 Esoterisk erkendelseslære

Hylozoiken beskriver kosmos som en serie verdener, dimensioner i samme rum. Hvis vi kalder den fysiske verden for den laveste, så bliver de overfysiske verdener de stadig højere verdener i denne serie. "Lavere" og "højere" anvendes altså ikke i betydningen "under" og "over" i rummet men i betydningen lavere og højere slags. Hvad indebærer så lavere og højere slags? Lad os se det udfra de tre virkelighedsaspekter.

Materieaspektet: Kosmos er en serie stadig finere materietilstande. Højere materierarter består af finere (mindre sammensatte) atomer end lavere materierarter. Hver højere materieart i serien trænger igennem alle lavere.

Bevidsthedsaspektet: Kosmos er en serie stadig højere bevidsthedsniveauer, knyttet til tilsvarende materietilstande. Højere bevidsthed er klarere og mere omfattende end lavere. Ligesom højere materie trænger igennem alle lavere, så opfatter højere bevidsthed alle lavere slags.

Bevægelsesaspektet: Kosmos er en serie energiniveauer. Højere energier er mere intensive og mægtigere end lavere. Med hver højere verden øges også bevidsthedens kapacitet til at styre de stadig mægtigere energier. Højeste verden i kosmos består af monader med højest mulige bevidsthed. Disse monader styrer de højeste kosmiske energier "ned" gennem alle de lavere verdener, således at evolutionen i disse drives frem mod det forudsete slutmål: at alle monader skal nå den højeste kosmiske verden.

En højere slags af bevidsthed opfatter alle lavere slags. En lavere bevidsthed kan ikke opfatte en højere, den virker ikke-eksisterende. Tanken, for eksempel, kan opfatte, forstå og styre begæret. Men begæret kan ikke fatte tanken da det er "mentalt blindt". På tilsvarende måde kan begæret sortere sanseindtryk i behagelige og ubehagelige, men sanserne selv er blinde for denne udvalgs mulighed.

Bevidsthed er altid bevidsthed i materien. Denne bevidsthed kan udvikles fra blot subjektiv til også objektiv, bevidsthed om materien. Men også da kan den opfatte kun sin egen materie og alle lavere slags. For at konstatere de højere materierarters og verdener eksistens må man skaffe sig objektiv bevidsthed om denne højere materie. Emotional objektiv bevidsthed, clairvoyance, giver – i bedste fald – kundskab om de emotionale og fysiske verdener. I praksis giver den ikke så meget kundskab selv ikke engang om disse verdener, som straks skal vises. Om mentalverdenen og de stadig højere verdener forbliver den clairvoyante altså ukyndig. Han aner som oftest ikke deres eksistens, hvilket forklarer hvorfor de fleste clairvoyante

kender til kun hvad de kalder "den materielle verden" og "åndeverdenen", det vil sige de fysiske og emotionale verdener.

Clairvoyancen er en usikker og begrænset kundskabskilde, og det beror på flere faktorer.

At se er ikke det samme som at forstå. Den fysiske verden med dens livsformer, naturprocesser, love etc. har menneskeheden lært at forstå stadig mere gennem kollektive erfaringer og videnskabelig forskning. Men den clairvoyante kastes ind i en verden, som han ikke har nogen erfaring med. Hans videnskabelige kundskab om denne verdens specielle karakter, materierformer, forskellige slags bevidsthed, energier, indbyggere etc. er lig med nul. Alle hans betragtningsmåder er fysiske, dannet ud fra erfaringer i den fysiske verden, opfattelse af fysisk rum og fysisk tid for eksempel. Han ser bare det han allerede ved, eller tror at vide. Det bliver en gennemgående forkert opfattelse, selv om visse detaljer kan blive korrekt observeret.

Men den største vanskelighed ligger i det faktum, at emotionalverdenen er begærenes specielle verden. Alt emotionalt, alle ønsker og forventninger (også ubevidste) antager straks konkrete former i emotional materie. Det er uundgåeligt, at den clairvoyante tager disse emotionalformer for bestående virkelighed. Det er i denne verden, hvor de religiøse møder deres guder, mestre, åndelige ledere. Der får man bekræftelser på alle sine forudfattede meninger. Man ser jo at de er virkelighed og bliver endnu fastere i troen på dem. Fri fra afhængigheden af dette illusionsliv bliver mennesket først, når det har udviklet den højeste mentale eller kausale bevidsthed. Da kan det også anvende emotional og mental clairvoyance rigtigt.

Såfremt clairvoyancen var en vej til kundskab om virkeligheden og livet, så ville menneskeheden have løst alle sine kundskabsproblemer for længe siden. Thi clairvoyance er ikke svær at udvikle, og clairvoyante findes der ganske mange af. Men når de forsøger at lave et læresystem af deres opdagelser i "åndeverdenen", kommer de aldrig frem til samstemmende resultater om det væsentlige. Dette viser alt for tydeligt, at de bare glimtvis har nået den bestående virkelighed. For det meste har de set deres egne emotionalformer.

Dette faktum bør dog ikke afskrække forskere, som i lighed med professor Karagulla forsøger at finde ud af hvorvidt emotionale clairvoyante kan iagttage overfysiske processer, som foregår eller forårsager det fysiske konstaterbare (f. eks. fysiologiske). Esoterikerne er noget helt andet end okkultisme opbygget på emotional clairvoyance. Esoterikerne har også altid advaret mod at udvikle clairvoyance. De har som et aksiom hævdet, at "ingen selvlærte skuere nogensinde så rigtigt". Swedenborg, Ramakrishna, Steiner, Martinus var alle selvlærte.

Esoterikernes standpunkt i erkendelsesspørgsmålet formulerede Buddha klare af alle for 2500 år siden: Mennesket kan ikke på egen hånd løse de store problemer om guds eksistens, sjælens udødelighed og livets mening. Det kan ikke nå kundskab om tilværelsen. Det er en opgave for overmenneskelige intelligenser.

Dermed er ikke sagt, at mennesket ikke skulle kunne begribe en kundskab om virkeligheden, såfremt det fik den foræret af overmenneskelige intelligenser og afpasset til dets forståelseniveau.

Esoterikerne er denne kundskab. Mennesket er det laveste slags væsen, som kan begribe den i en eller anden form. Nærmeste overmenneskelige væsener har udformet den på grundlag af deres umådelig større livsforståelse og med den yderligere kundskab de har fået fra endnu højere væsener. På denne måde bliver esoterikerne bekræftet gennem hele serien af stadig højere intelligenser op til dem i den højeste kosmiske verden. Deraf dens autoritet.

Der findes ingen absolut ukyndighed. Allerede i mineralriget gør monaden erfaringer og lærer af dem. Og mennesket har skaffet sig en uhørt viden om den fysiske verden. Men om kosmos og dens stadigt højere verdener, om bevidsthedens udvikling i dem, om højere slags væsen, om tilværelsens mening og mål, fornuftighed og lovlighed, er mennesket dybt

ukyndig. Og denne kundskab er den væsentlige, vigtigere end alle tekniske opfindelser. Det er derfor esoteriken alene giver kundskab, i en dybere, mere kvalificeret betydning.

Mennesket har i alle tider udformet mere eller mindre idiotiske livsanskuelser, religioner og politiske ideologier, uden kundskab om virkeligheden, uden forståelse for livets mening. De har som regel været både kundskabs- og livsfjendtlige. Både naturforskerne og esoterikerne (ind imellem forenet i samme person) har måttet kæmpe for kundskab og tankefrihed.

I vor tid har mange mennesker, fremfor alt i de vestlige lande, bedre forudsætninger end nogensinde før, en holdning som muliggør kundskab. Traditioner og ældre tænkemåder er for dem ikke indlysende rigtige bare fordi de er gamle og indgroede. Mennesket stiller sine egne spørgsmål, undersøger selv i stedet for at stole på autoriteterne, vil vide mere og dybere. Dette er fantastisk glædeligt. Først med denne nye indstilling har esoteriken kunnet blive offentlig.

Kun esoteriken kan give en holdbar forklaring på verdensgåden. I sin hylozoiske form er den gjort så enkel, at hvert skolebarn kan lære at begribe den. Alligevel er hylozoiken det mest omfattende og samtidig fuldstændige tankesystem, som nogensinde er lagt frem. Den indeholder ingen modsigelser og går ikke at modbevise. På ingen punkter står den i modsætning til de fakta om den fysiske virkelighed, som menneskenes egen forskning definitivt har konstateret. Derudover kommer alle nye fakta automatisk og naturligt til at finde sin plads i systemet. De forklaringer hylozoiken præsenterer på utallige fænomener og fakta, som ellers ikke skulle kunne forklares, viser at dette system er alle andre overlegent. Den som i filosofiens, teologiens og videnskabens historie selv har konstateret, hvor let det har været for alle tiders lærde at tro på alle slags absurditeter, hvor lidt fornuft og sandhed der fandtes i menneskelig spekulation, burde kunne indse, at et system som hylozoiken ikke kan konstrueres af et menneskeligt intellekt. Hylozoiken antyder dermed sin overmenneskelige oprindelse.

Mennesket kan ikke konstatere, hvorvidt et esoterisk system stemmer overens med virkeligheden. Esoteriken bliver dermed autoritativ. Kritikerne af esoteriken har derfor ment, at den må blive en udelukkende trossag. På den kritik svarer esoterikerne, at deres system ikke må blive en ny tro. Systemet må ikke accepteres ukritisk, ikke på emotionale grunde, kun på mentale. Det gælder om at analysere, begribe og forstå, ikke bade i følelser om det "vidunderlige ved denne lære".

Kritisk indstilling er absolut nødvendig, det har der for øvrigt været undervist i og opmuntret til i de esoteriske skolers elementære undervisning. Med kritisk indstilling menes saglig, alsidig bedømmelse med et klart blik for både fortjenester og brister. Negativ kritik er emotional og sagligt set værdiløs.

Esoteriken og især dens form i de vestlige lande, hylozoiken, bør kunne blive en arbejdshypotese, en antagelse indtil videre, for alle intelligente, søgende mennesker.

Hvordan man stiller sig til hylozoiken som arbejdshypotese viser os de skarpsindige tænkere, som har accepteret den: "Så langt som vi kan se, er den fornuftig og uden selvmodsigelser. Så langt som vi praktisk kan prøve den, har den vist sig at stemme overens med virkeligheden. Vi vil forkaste den, hvis det skulle vise sig ikke at blive tilfældet i fremtiden. Vi vil godtage en fornuftigere, rigtigere forklaring, hvis en sådan fremkommer." Et sådant ræsonnement behøver intet forsvar og står over al kritik.

Ovenstående tekst udgør afdeling To af *Forklaringen* af Lars Adelskogh.

Oversættelse: Lis Poulsen og Kjeld Steffensen

Copyright © 1999 Forlaget Esoterika